

To'on yó'o kían kua'an noó na Israel kúú kuendá Jesús

Ká'an Ndios xí'in yó xí'in yú'u de'e na

1 ¹ Kuá'á nda'o ta'ándá nī sá ká'an Ndios xí'in na sá'ano ve'e yó tá sata, ta noó kuá'á nda'o ña'a nī sá kechóon na profeta na sá kasto'on na xí'in ñayuu ñoó. ² Tído tein kuu noo ndi'i yó'o kéchóon na de'e mií ná, dá ka'an na xí'in yó, ta de'e na kúú na nī natiin ña kakuu na sato'o noo ndidaá ña'a, ta xí'in ndá'a de'e na nī kava'a na ndidaá ña ió ñayuu yó'o xí'in ña ió induú. ³ Ta na yó'o kúú na ná'a táto'on kī'o ndato káa mií Ndios, dá chí táto'on kī'o kúú mií Ndios, kī'o dión ta'ani kúú de'e na, iin nóó kúú vá ná. Ta mií ná kúú na xíto ndidaá tá'an ña'a xí'in choon kómí to'on na. Tá nī ndi'i nī dandóo na kuachi yó, dá nī nakoo na xoo kuá'a Ndios noo dikó ió na dándáki na. ⁴ Ta ndáya'i cháá ka na noo ndidaá ángel ndéi induú, ta nī natiin na iin kuu ndáya'i cháá ka o duú ángel ñoó.

Ndáya'i cháá ka Jesús o duú ángel

- ⁵ Dá chí kō ní ka'an Ndios di'a xí'in ni iin tó'ón ángel:
Yo'ó kúú de'e yu'u, ta viti ná'i ña kúúí tatóon.
Ta ni kō ní ka'an na di'a sa'a ni iin ángel:
Yu'u kakuu tatá xi, ta mií xí kakuu de'e yu'u.
- ⁶ Ta nī ka'an ta'ani Ndios di'a tá kua'an na tanda'á ná iin tó'ón dinī de'e na kii na ñayuu yó'o:
Ná kandaño'o ndidaá ángel de'i.
- ⁷ Mií'an ndaa di'a kaá Ndios ká'an na sa'a ángel:
Yu'u kúú na kée ángel kéchóon nooí ña kakuu na táto'on tachi, xí'in ño'ó ita.
- ⁸ Tído di'a kaá na sa'á de'e mií ná:
Yo'ó kúú Ndios, ta ni iin kuu ta'ón o ndí'i noo dándáki yo'ó.
Ta kényiko ndaa yo'ó noo dándákón.
- ⁹ Chí ndíko yo'ó iin íchī ndaa, ta káñó'ó yo'ó ndidaá ña kini kua'an.
Sa'á ñoó nī kaxi Ndios yo'ó, na kúú Ndios miíón,
ta nī xī'o cháá ka na ña dii iní nooñ o duú dao ka na xínkuáchí dáo xí'ón.
- ¹⁰ Ta kaá ta'ani na di'a:
Yo'ó, na kúú sato'o noo ndidaá ña'a, nda mí sa'a nī kava'ón noñó'o yó'o,
ta xí'in ndá'a miíón nī kava'a induú.
- ¹¹ Ta ná kasandaá iin kuu, ta naá ndí'i vaan,

tído yo'ó, daá koo kuií vá yo'ó.

Ndidaá tá'an va ña'a káa kuyatá iin kuḡ táto'on kḡ'o kúyatá dá'on.

¹² Ta táto'on kḡ'o nátuú ñayuu dá'on ndíxi na,

kḡ'o dión natuú yo'ó ndidaá ña'a káa, ta ná nadamón ña.

Tído yo'ó, o nádaon ta'an voón, daá koo kuií vóón.

¹³ Ta kḡ ní ka'an Ndios di'a xí'in ni iin tó'on ángel:

Kakḡo yo'ó xoo kuá'i nda ná nataán ndí'i yu'u ta xiní u'u ñaá tixi sa'on.

¹⁴ Kánian kana'á ndó ña choon kómí ángel kíán ña koni kuáchí ná noḡ Ndios, ta chín'da'á ñaá ná chindeé ná ndidaá na ní'í ña kḡki na.

Iin ña'a ndáya'i nda'o kíán ña ni kii Jesús dáka'ki ñaá

2 ¹ Sa'á ñoó miían ndúsa kánian kandikḡ toon yó to'on ndaa ni seídó'o yó, dá chḡ tá koó, dá kíán oon ni ví kankuei xoo yó noḡán.

² Chḡ miían ndaa ió choon noḡ ndá'a ley ni xḡ'o ángel noḡ Moisés, ta ndi ndaa mií vá ñayuu ni ya'a noḡán, ta ndi ndaa mií ná kḡ ní xḡin kueídó'o choon sa'ándáan, dá ni ndo'o níḡ ná sa'á kuachi ni kee na. ³ Ta, ¿ndi koo ví kḡki yó noó ña xído ini Ndios tá ná o taó kuendá yo to'on ndáya'i cháá ka, ña kíán ká'an sa'a ndi koo kḡki yó? Chḡ dinñó'ó mií na kúú sato'o yo ni xḡ'o kuendá sa'á to'on yó'o, ni ndi'i, dá ni kastḡ'on ta'ani taa ni sa xionoo xí'in ná to'on yó'o xí'in yó. ⁴ Ta mií Ndios ni xḡ'o ta'ani kuendá sa'á to'on ndato yó'o xí'in ndá'a taa ni sa xionoo xí'in Jesús, dá chḡ ni xḡ'o na ña kíán ni kandeé rá ni kee ra ña'a ndato xí'in ndidaá ka ña'a ná'ano noó ñayuu, ta ni xḡ'o na ña ni natiin iin rá iin taa yó'o choon ni xḡ'o Espíritu iḡ táto'on kḡ'o kóni mií ná.

Jesús kúú na xí'o ña kḡki yó

⁵ Dá chḡ kḡ ní xḡ'o Ndios choon noḡ ndá'a ángel ña kíán dándáki na ñayuu saá vei chí noḡ, ña kíán ká'in sa'a xí'in ndó. ⁶ Dá chḡ di'a kua'an ña ni taa iin taa noḡ tuti iḡ Ndios:

¿Ndí kíán kúú taa ndéi ñayuu yó'o ña ñó'o ini ní sa'a rá, tatá Ndios?

Ta, ¿ndí kíán kúú rá ña ndí'i téi ini ní sa'a rá?

⁷ Ta ni ndee ní ra sa kuu ra iin ra ló'o cháá noḡ ángel,

ta ni xḡ'o ní choon ká'ano noḡ rá, ta ni xḡ'o ní ñañó'ó noḡ rá,

ta ni chikani ní ra ña dándáki ra ndidaá ña'a ni kava'a ní,

⁸ ta ni nataán ní ndidaá tá'an ña'a tḡi sa'a rá.

Chḡ sa'á ña ni nataán Ndios ndidaá ña'a tḡi sa'a rá, sa'á ñoó kḡ ní kándḡo ni iin tó'an, ndidaá ña ñó'o tḡi sa'a rá, tído kándaa ini yo ña o duú ndidaá ña'a dándáki ra viti. ⁹ Tído viti kándaa ini yo ña ió iin na ni ndeló'o cháá mií noḡ ángel, ta na yó'o kúú Jesús, ta ni natiin na choon ká'ano, ta ni natiin ta'ani na ndidaá tá'an ñañó'ó sa'á ña ni xḡ'i na sa'a yo. Dá chḡ sa'á ña kóni Ndios kee na ña manḡ xí'in yó, sa'á ñoó ni xḡ'i Jesús sa'a yo.

¹⁰ Ta mií Ndios kúú nā nī kavā'a ndidaá ñā'a ñó'o ñayuu yó'o, ta noón kúú nā xító ñāá, ta kóni nā nakuaka na ñayuu mií ná noo ndato náye'e ndaa noo ió nā. Sa'á ñoó iin ñā va'a nī sa kian ñā nī daxínkoo va'a na Jesús xí'ín ñā nī ndo'o na, chí mií ná kúú nā dákaki ñāá. ¹¹ Dá chí mií Jesús, nā nī ndevii yó, xí'ín yóó, nā nī nduvii, iin tó'on vá kúú tatá yo, sa'á ñoó ko xíka'an ta'on noo Jesús ká'an nā ñā kúú yó ñani na. ¹² Dá chí di'a kaá tuti ií Ndios:

Ki'o yu'u kuendá sa'a mií ní noo ñanij xí'ín k'i'oi,
ta tein ndidaá ñayuu kuendá ní keká'ano yu'u mií ní.

¹³ Ta kaá ta'anian:

Kandeé ká'ano iní Ndios.

Ta kaá ta'anian:

Yó'o iin xí'ín ndidaá tá'an de'e nī xi'o Ndios nooí.

¹⁴ Ta de'e nī kavā'a xí'ín koño xí'ín nī kúú de'e nī xi'o Ndios noo ná, sa'á ñoó nī nduu ta'ani mií Jesús koño xí'ín nī, dá nī kuu nī xi'i nā. Ta ki'o dión nī kandeé ná nī ditá ná choon noo ndá'a ñā u'u, sa'á ñoó koó ka choon noo ndá'an ka'ánian ñayuu. ¹⁵ Dión, dá nī kandeé ná nī taó xoo na yó noó ñā yu'oo kuu yo, dá chí nda rá nī kaki yó nī kasá'a dándaki ñāá. ¹⁶ Dá chí miían ndaa kuiti ko ní kii Jesús chindeé ná ni iin ángel, savā'a nā kúú nā ve'e Abraham nī kii na nī chindeé ná. ¹⁷ Sa'á ñoó miían ndusa nī nduu na tát'on ki'o kúú ñani na, dá nī xinkoo na kúú ná duti kúú noó, iin duti ká'ano ini, iin duti iin ndaa noo Ndios, dá nī kuu nī doko ná mií ná, dá nī'í ñayuu nā ñā ku'u ká'ano ini Ndios sa'a kuachi na. ¹⁸ Nī ndo'o naní nío ná tá nī ka'an ñā u'u dátuu ñaán, sa'á ñoó kuu va chindeé ná yó tá kexíxi ñā u'u xí'ín yó.

Ndáyā'i cháá ka Jesús o duú Moisés

3 ¹ Viti, ñani, ndo'ó nā kúú ñayuu Ndios, ndo'ó nā nī nakana Ndios kandeí induú, koo ini ndo kande'é va'a ndó Cristo Jesús, nā né'e to'on mií Ndios noo yo, ta kúú ná duti kúú noó noó ñā kándisa iin rá iin yó. ² Ta nī daxínkoo ndi'i na choon nī xi'o Ndios noo ná, tát'on ki'o nī daxínkoo ndi'i Moisés choon nī ni'i ná koni kuáchí ná noó nā kúú ve'e Ndios. ³ Ta kánian natiin Jesús ñañó'ó ká'ano cháá ka o duú Moisés, dá chí taa káva'a ve'e kánian natiin cháá ka ñañó'ó o duú ve'e nī kavā'a ra. ⁴ Dá chí ió yoo káva'a iin rá iin ve'e, dá ndítaan, tído nā nī kavā'a ndidaá tá'an ñā'a kúú Ndios. ⁵ Miían ndaa kuiti nī sa iin ndaa Moisés noo Ndios tá nī sa xinkuáchí ná noó nā ve'e Ndios, ta xí'ín ñā nī kee na nī na'a nā tát'on ki'o káa rá ió ñā ka'an Ndios chí noo. ⁶ Tído Cristo kúú mií de'e Ndios, nā kánian dándaki ve'e na. Ta ve'e na kúú yóó tá ná kandita toon yó xí'ín ñā kándéé iní yo ná nda noo ndi'i kuií, ta ná kadii inío xí'ín tandeé iní kómí yó.

Xí'o Ndios noó na ñoo na ña nani'i ndée ná

⁷ Chi di'a kaá Espíritu ií Ndios:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuú víti,

⁸ dá kían o sa kédó'ó ndó mií ndó táto'on ni kee na sá'ano ñoo ndo tá ni data'an na Ndios,

chi ni xito iní ná Ndios noó ni xionoo na yukú ichí ñoo.

⁹ Ta ñoo ni data'an na yu'u, ta ni xito iní ná yu'u,

va'ará uu diko toon kuia ni xini na ndidaá tá'an ña ndato ni kee yu'u xí'in ná.

¹⁰ Sa'á ñoo ko ní náta'an ini ni xini ñayuu ñoo,

dá ni kaaí xí'in míí: “Daá kuití vá kéxoo xíká níó ná noó ña kóni yu'u, chi ko kóni na kaño'o na íchi yu'u.”

¹¹ Ta sa'á ña ni xido ini ni kee na,

sa'á ñoo ni chikaa ini ña ni iin kuú ta'on o koní na ndu'u na noó ki'oi ña nani'i ndée ná,

kaá Ndios.

¹² Sa'á ñoo kanda ndo mií ndó, ñani, dá kían ni iin tó'on ndó ná o kákomí iin níó kini, iin níó kaxí, ña kían kedaá xí'in ndó, dá kexoo xíká ndó noo Ndios takí. ¹³ Di'a koo ini ndo ká'an ni'ini ndó noo iin rá iin ndó iin rá iin kuú kuú. Dá chi ká'an to'on ñoo ña kánian kee ndó dión kuú víti, dá kían ná dá'a ni kusaá ini ndo koni ndo to'on Ndios kee ña dánda'í ñaá kuachi. ¹⁴ Dá chi ió ta'ani kuendá yo xí'in Jesucristo tá ná ndiko toon yó tandeé iní ni natiin yó nda míí sa'a. ¹⁵ Dá chi di'a kaá to'on Ndios:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuú víti,

dá kían o sa kédó'ó ndó mií ndó táto'on ni kee na sá'ano ñoo ndo tá ni data'an na Ndios.

¹⁶ ¿Ndá yoo ni sa kuú na ni seídó'o noó ni ká'an Ndios, ta vatí xían daá ni data'an ñaá ná? ¿Á ko ná'a ta'on ndó ña noón kúú ndidaá na ni kankuei tixi nda'a na ñoo Egipto ni kee Moisés? ¹⁷ Ta, ¿ndá yoo ni karyíí Ndios xí'in ndin uu diko kuia noo kúú yukú ichí ñoo? ¿Á ko ná'a ta'on ndó ña noón kúú na ni ya'a ni kee kuachi, ta ni kuei na ni xi'i na yukú ichí ñoo? ¹⁸ Ta, ¿ndá yoo ni chikaa ini Ndios o náchi'i na noo nani'i ndée ná? ¿Á ko ná'a ta'on ndó ña noón kúú na ko ní xíin kueídó'o ñaá? ¹⁹ Sa'á ñoo kanda ini ña ko ní kúú ta'on ndu'u na noo nani'i ndée ná sa'á ña ko ní kándisa ndaa na Ndios.

4 ¹ Sa'á ñoo ná kanda yo mií yó, viti íin ií Ndios xí'in to'on ni xi'o na ña kían ki'o na ña ndu'u yó noo nani'i ndée yo, dá chi oon ni ví tuú dao ndo'ó, ta o koní ndo ndu'u ndó ñoo. ² Dá chi táto'on ki'o ni natiin yó to'on va'a ña ká'an sa'a Jesús ni kee Ndios, ki'o dión ta'ani ni seídó'o ñayuu ñoo to'on Ndios tá sata. Tído ni naá óon va ña ni seídó'o na ña, dá chi ko ní kándeé iní na Ndios. ³ Tído yó kúú na kándisa ña ni

ka'an Ndios, sa'á ñoó koni yo ndu'u yó nani'i ndée yo noo ió na. Tído di'a ni kaa na xí'ín na ko ní kándísa ñaá tá sata ñoó:

Ta sa'á ña ni xido inii ni kee na,

sa'á ñoó ni chikaa inii ña ni iin kuu ta'on o koní na ndu'u na noo ki'oi ña nani'i ndée ná.

Dión ni kaa na, va'ará sa ni daxíno ndi'i na ña ni kava'a na nda míi sa'a ñayuu yó'o. ⁴ Dá chi di'a kaá ta'ani tuti ii Ndios sa'á kuu úsa:

Kuu úsa ni naní'i ndée Ndios noo ndidaá choon ni kee na.

⁵ Ta kaá ta'ani tuti ii Ndios di'a:

O koní ta'on na ndu'u na noo ki'oi ña nani'i ndée ná.

⁶ Sa'á ñoó kándaá inió ña kómani vá ndu'u dao ñayuu noo nani'i ndée ná, ta ko ní ndu'u na ni natiin to'on yó'o míi noo sa'á ña ko ní seídó'o na choon ni sa'anda Ndios. ⁷ Sa'á ñoó ká'an tuti ii ña ni saki Ndios iin ka kuu, ta kuu ñoó kúu kuu víti. Chi tá ni ya'a kua'á nda'o tiempo, dá ni taa David ña ni ka'an Ndios sa'a kuu yó'o:

Tá ná kueídó'o ndó noo ká'an Ndios kuu víti,

dá kían o sa kédó'ó ndó míi ndó.

⁸ Dá chi tá ni xi'o Josué ña kían ndu'u na sá'ano ñoo yo noo nani'i ndée ndisa na, dá kían o ká'an ta'on Ndios sa'a iin ka kuu. ⁹ Sa'á ñoó kándaá inió ña kasandaá iin kuu, dá koni ñayuu Ndios ndu'u na noo míian ndaa kuiti nani'i ndée ná. ¹⁰ Dá chi na ndu'u ñoó, noón kúu na koni nani'i ndée noo ndidaá choon ni kee na, táto'on ki'o ni naní'i ndée míi Ndios tá ni ndi'i ni kava'a na ñayuu yó'o.

¹¹ Sa'á ñoó ná cho'on ini yo, dá ná konio ndu'ó noo nani'i ndée yo, ta ná dá'a ni ki'o yó míiá ña kusaá inió táto'on ki'o ni kee na sá'ano ñoo yo, chi ko ní seídó'o na noo ni ka'an Ndios. ¹² Chi to'on takí kúu to'on Ndios, ta to'on ndakí nda'o kían. Ta deen cháa ka sa'ándáan o duú iin espada sa'ándá ndi nduú xoo. Sa'á ñoó tá seídó'o yóan, xínoan nda maá inió, ta sónó ní'inian níyo yo xí'ín ñaxintóni yo. Ta sónó ní'ini ta'anian tuchi yo, ta kásandaáan nda maá noo ñó'o dandiki lásá yo. Ta nádátuan ndidaá ña nákani inió xí'ín ndidaá ña'a ñó'o ini níyo yo. ¹³ Ta ni iin tó'on ta'on ña'a ió ñayuu yó'o ko ió de'é noo Ndios. Di'a ndidaá tá'an vaan túu noo ná ndé'é ná, ta ndidaá tá'an vaan ndaa vichí noo ná, ta iin kuu nakuíta yó naki'o yó kuendá noo ná.

Jesús kúu míi míi duti kúu noo

¹⁴ Ta viti ió iin duti kúu noo noo yo, ta ni kaa na kua'an nó'o ná noo ió Ndios induú, ta na yó'o kúu Jesús, na kúu de'e Ndios. Sa'á ñoó ná kandita toon yó xí'ín ña ndaa kándísa yó. ¹⁵ Dá chi viti kómí yó iin duti kúu noo kando'o sa'a yo sa'á ña kúu yó ñayuu vitá ini noo kuachi. Chi ni ka'an ta'ani ña u'u dátuu ñaá, dá ya'a na kee na kuachi, táto'on ki'o kéean xí'ín yó, tído ko ní ya'a ta'on na kee na ni iin kuachi. ¹⁶ Sa'á ñoó ná natuu yati yó xí'ín tandéé iní noo ió Ndios dándáki na, chi nda ñoo

xí'o na ña maní noo yo, dá ni'i yo ña ku'u ini na sa'a yo, ta ni'i ta'ani yó ndée ña kían chindeé ñaá noo iin rá iin tandó'ó vei noo yo.

5 ¹ Dá chi iin rá iin duti kúu noo ni ndukú Ndios tein ñayuu mií ná, dá kuiin ra ka'an ni'ini ra sa'á ñayuu ñoo ra noo Ndios, dá doko rá ña'a, ta dákei ra kítí noo Ndios sa'á kuachi ndidaá na ñoo ra. ² Ta xí'o ndeé iní ra sa'á na ko kándaá ini ndí kían va'a kánian kee na, xí'ín na xionoo ndava'a kée kuachi, chi kúu ta'ani ra iin taa vitá ini noo kuachi. ³ Ta sa'á ña vitá ini ra, sa'á ñoo kánian doko rá kítí noo Ndios sa'á kuachi mií rá, xí'ín sa'á kuachi ñayuu ñoo ra. ⁴ Ta ko iin ta'on kuu kaxi mií choon yó'o, dá chi sava'a na ni kana mií Ndios kúu na kuu kakomí choon yó'o, táto'on ni ndo'o Aarón.

⁵ Ta ni Cristo ko ní kaxi mií ña natiin na ñañó'ó ña kakuu na duti kúu noo. Ndios vá ni xi'o choon yó'o noo ná, dá chi di'a ni kaa na xí'ín ná: Yo'ó kúu de'e yu'u, ta viti ná'i ña kúuí tatóon.

⁶ Ta kaá ta'ani na iin ka xían noo tuti ii:

Daá kuití kakuu yo'ó duti,
táto'on ni sa kuu Melquisedec.

⁷ Tá ni sa kuu Cristo iin taa ñayuu yó'o, dá ni xika na ña maní noo Ndios, ta nda'í ni saki na xí'ín ndutá noo ná noo Ndios, na kándée ditá ñaá noo ña kuu na. Ta ni seídó'o Ndios ndidaá ña ni xika na sa'á ña ni seídó'o ñaá ná xí'ín ña nda'í ió ini na. ⁸ Ta va'ará kúu ná de'e Ndios, tído tein ña ni ndo'o nío ná ni katí'a na ni seídó'o na ña kóni Ndios. ⁹ Ta sa'á ña ni daxínkoo ndi'i na choon ni kii na, sa'á ñoo ni kasandaá na kúu ná na dáka'ki chíchí ñaá, chi dáka'ki na ndi ndáa mií ñayuu seídó'o ñaá. ¹⁰ Ta mií Ndios ni chikani ñaá kakuu na duti kúu noo táto'on ni sa kuu Melquisedec duti tá sa na'á.

Ná dá'a ni dánkoo yó ña kándée iní yo Jesús

¹¹ Ió kuá'á nda'o ña'a nakani yu'u xí'ín ndó sa'á ña yó'o, tído kuá'chi nda'o nakanii ña, dá kandaá ini ndo, dá chi oon nda'o ini ndo. ¹² Sa di'a kánian kakuu ndó na dána'a noo dao ka na, dá chi sa na'á nda'o dákuá'a ndó sa'a ña yó'o. Tído di'a xínñó'ó ndó ña dána'a tuku na noo ndo ña ni dákuá'a ndó nda míi sa'a sa'á to'on Ndios. Sa'á ñoo kúu ndó táto'on takuálí leé, chi xínñó'ó ii vá ndó lechí, chi o kúu keí ndó ña'a kaxí, ña kúu ña ndichí cháa ka sa'a Ndios. ¹³ Ta ndidaá na xí'i sava'a lechí ñoo, noón kúu na ko kátóni ini ndí kían va'a, ta ndí kían ko vá'a, chi kúu ná táto'on takuálí noo ña'a Ndios. ¹⁴ Tído na sa ni chichi, noón kúu na seí ña kaxí, ta sa'á ña ni sa'ano na xí'ín ña ndaa, sa'á ñoo sa ti'a na kandaá ini na ndí kían va'a, ta ndí kían ko vá'a.

6 ¹ Ná dá'a ni katuu yó xí'ín sava'a ña ni kandaá ini yo sa'á to'on ndaa Cristo, chi ña yó'o kúu ña sa ni katí'a yó nda míi sa'a. Va'a cháa ka ná ndi'i ini yo ko'on yo chí noo xí'ín to'on na, ta ko kánian nandió kuéi tuku yó dákuá'a yó sa'á ña kánian nandikó iní yo sa'á ña

kini kée yó, o sa'á ña kánian kandeé iní yo Ndios. ² Ta ko kánian dákuá'a tuku yó sa'a ndi kee yó kodo ndúta yo, xí'ín sa'á ña chínóo yó ndá'a yo diní na dákuá'a xí'á, xí'ín sa'a ndi koo nataki na ni xi'i, xí'ín sa'á ña miían ndaa keyíko Ndios sa'a ndidaá ñayuu noo ndi'i. ³ Ta ki'o dión kee yó tá kóni mií Ndios.

⁴ Dá chi ndi ndaa na sa ni datóon Ndios ñaxintóni, ta sa ni xirndodó ná ña ndato vei noo Ndios, ta sa ió ta'ani kuendá na xí'ín Espíritu ii Ndios, ⁵ ta sa ni xirndodó ná to'on va'a Ndios, ta sa ni xirndodó ta'ani na táto'on ki'o dándáki Ndios ñayuu saá vei chí noo, ⁶ tído tá ná dánkoo na ña ndaa yó'o, dá kían ni iin tó'ón ka ña'a o kúu kee yó xí'ín ná, dá nandió kuéi na nandikó iní na sa'á kuachi na, dá chi kían táto'on ndéi tuku na chírkaa na Cristo, na kúu de'e Ndios, ndika cruz, ta xí'o na ña kediki ndaa ñaá ñayuu. ⁷ Chi kían táto'on ño'ó xítí, ña xí'i va'an takuí tá koon dai. Ta dao ño'ó xítí, kua'á nda'o ña'a xí'oan noo na ni xiti ñaá, ta ió nda'o chooan noo ná. Sa'á ñoó ndato ka ví kémáni ñaá Ndios.

⁸ Tído ño'ó xítí, tá'an ña xí'o ndino'o talíón xí'ín ión títí, ñoó kúu ño'ó ko chón, ta ñoó kúu ño'ó ndéi ndáti tai chi'an kee Ndios, ta ndátian kei ña iin kuu.

⁹ Tído va'ará ndátó'ón ndú sa'a ndidaá ña yó'o, na mani mií, tído ná'á káxi vá ndú ña va'a cháa ka ndo'o ndo'ó, ta kee ndó ña va'a táto'on kánian kee ñayuu ni dakáki Ndios. ¹⁰ Chi kúu ná iin Ndios ndaa, sa'á ñoó o nándodó ta'on na sa'a choon ni kee ndó noo ná, ni sa'á ña kú'u ini ndo sa'a dao ka ñayuu, chi ni chindeé ndó ñayuu mií ná, ta ndéi ii ndo chindeé ñaá ndó nda viti. ¹¹ Tído kóni ndu'u ña ná kandita toon ii iin rá iin ndó xí'ín ndidaá ña va'a kée ndó nda noo ndi'i kuií, dá kían kandaá ini ndo ña miían ndaa natiin ndó tandéé iní kómí ndó noo Ndios. ¹² Chi ko kóni ndu ña kandeí dúsá oon ndó. Di'a koo ini ndo kee ndó táto'on ki'o kée ñayuu, tá'an na kándéé ká'ano ini Ndios, ta ndáti kueé ñaá ná, chi sa'á ña kée na dión, sa'á ñoó natiin na ña ni kaa Ndios ki'o na noo ná.

¹³ Dá chi tá ni xi'o Ndios to'on na noo Abraham ña kían kemáni ñaá ná, dá ni nachina'á ná mií ná, dá chi koó ka iin ka yo ká'ano cháa ka o duú mií ná, ¹⁴ ta ni kaa na: “Miían ndaa kuiti kemáni nda'o yu'u yo'ó, ta ndekua'a nda'o yu'u tata yo'ó.” ¹⁵ Ta sa'á ña ni sa ndati kueé Abraham, sa'á ñoó ni kasandaá na ni natiin na ña ni kaa Ndios ki'o na noo ná.

¹⁶ Dá chi miían ndaa kuiti náchina'á ñayuu ndéi ñayuu yó'o iin yoo ká'ano cháa ka o duú mií ná, dá kendaá na noo ká'an na. Ta ki'o dión ndadí ña ni tiin tá'an na sa'a. ¹⁷ Ta kóni Ndios ña kana'á na ni natiin to'on ni xi'o na ña o nándikó ta'on iní na kee na ña ni ka'an na, sa'á ñoó ni nachina'á ná mií ná. ¹⁸ Ta ni iin tó'ón ñayuu o kúu ta'on nadaon noo uu ña'a ni kee Ndios, chi ni xi'o na to'on na noo yo, ta ni nachina'á ná mií ná, ta o kúu ta'on ka'an to'ón Ndios. Sa'á ñoó ió iin tandéé iní ká'ano noo yóo, na ño'ó tixi ndá'a Ndios, chi kándéé iní yo ña ni'i yo ña

ni kaa na ki'o na noo yo. ¹⁹ Ta tandeé iní yó'o kían tীন toon nío yo noo Ndios tát'on ki'o tীন toon kaa vee iin barco, dá sá tuu ra ini taño'o. Ta mií tandeé iní yó'o ndáka yó kua'an yo nda sata dá'on ndadí ini ve'e ño'o noo ió Ndios, ²⁰ noó ni ku'u mií Jesús ni sonó ná íchi noo yo, chi iin ni kandoo na kúú duti kúú noó tát'on ni sa kuu Melquisedec duti tá sa na'á.

Ki'o di'a ni kechóon ta duti sa naní Melquisedec

7 ¹ Ta Melquisedec yó'o ni sa kuu rey ñoo naní Salem, ta sa kuu ra duti noo Ndios, na ió induú. Ta kaá tuti ií Ndios ña iin kuu ni sa'an ra ni natiin ra Abraham íchi nda noó kondii na noó ni sa'an na ni naá na xí'in dao rey, ta ñoo ni kemáni ñaá Melquisedec xí'in to'on ni ka'an ra. ² Ta noo mií rá ni xi'o Abraham uxi ña'a noo iin iin ciento ña ni xio ndaa na noó ni sa'an na ni naá ná xí'in rey ñoo. Ta kuu Melquisedec ñoo kóni kaá "rey kéndaa". Ta mií rá ni sa kuu rey ñoo Salem, ta to'on yó'o kóni kaa "rey náchindei va'a ñayuu". ³ Ko iin ná'á sa'a tatá ra, ni sa'a naná ra, ta ni ko iin ná'á ndá yoo ni sa kuu na sá'ano ve'e ra, ta ni ko iin ná'á ndá oon ni kaki ra, ta ni ko iin ná'á ndá oon ni xi'i ra. Ta ni sa kuu ra tát'on ki'o kúú de'e Ndios, chi iin ni kandoo ra kúú rá duti.

⁴ Taó kuendá mií ndó ña ká'ano nda'o choon ni sa ne'e Melquisedec, sa'á ñoo ni sa'an Abraham, na kúú tatá ñoo yo, ni xi'o na uxi ña'a noo iin iin ciento ña'a noo Melquisedec, ña ni kandeé ná ni xio ndaa na ndá'a dao ka rey tukú ñoo. ⁵ Ta mií'an ndaa ni kaxi Ndios ta tein na ve'e Leví ña kakuu ra duti, ña kakomí rá choon ña ki'in ya'i ra uxi ña'a noo iin iin ciento ña'a ní'i na ñoo ra noo choon kée na, tát'on ki'o sa'ándá ley Ndios choon. Sa'á ñoo kándaa ini ña kánian ki'in ya'i ra noo ñani ra, va'ará iin tó'on dáá kúú tatá ra, chi na ve'e Abraham kúú ndi ndi'i ra. ⁶ Ta va'ará ko ní kii Melquisedec tein na ve'e Leví, tído ni natiin ra uxi ña'a noo iin iin ciento ña ió noo Abraham, ta ni kemáni ta'ani ra Abraham xí'in to'on va'a ni ka'an ra. Ta Abraham kúú na kánian natiin ña va'a ni kaa Ndios ki'o na noo ná. ⁷ Ta ná'á yó ña na ló'o kúú na nátiin to'on va'a kée na ndáya'i cháá ka. ⁸ Ta kándaa ta'ani ini ña xí'i ta ve'e Leví, tá'an ra kí'in ya'i uxi ña'a noo iin iin ciento ña'a ió noó na ñoo ra, tído ká'an to'on Ndios sa'a Melquisedec ña takí ií vá rá. ⁹ Ta sa'á ña ni chiya'i Abraham uxi ña'a noo iin iin ciento ña'a ñoo noo Melquisedec, sa'á ñoo kuu kaa yo ña nda Leví xí'in ta ve'e ra ni chiya'i ta'ani, va'ará mií rá kí'in ya'i noó na ñoo ra. ¹⁰ Dá chi ñó'o ií vá na ve'e Leví kúú ná ni ini Abraham tá ni naki'in tá'an na xí'in Melquisedec íchi ñoo.

¹¹ Tá kuu koo vii ñayuu noo Ndios sa'a choon kée ta duti kuendá Leví, dá kían, ¿ndiva'a ni chikani Ndios iin ka duti? Ta va'ará mií na ve'e Leví ni natiin ley Ndios, tído duti ni nachikani Ndios tiempo viti kúú ná

táto'on nì sà kuu Melquisedec, ta kò ní taó ta'on ñáá ná tein nà ve'e Aarón. ¹² Ta sà'á ñà nì ndakoo iin dutì saá, sà'á ñoó miían ndúsa kánian nadaon ta'ani ley, chì sà díin va kée dutì saá yó'o. ¹³ Tá'an dutì ká'an ndu sa'a, kò ní kii na tein nà ve'e Leví, chì nì kii na tein nà ve'e iin kà ñayuu, ta ni iin ta'on nà ve'e yó'o kò ní sà kuu dutì Ndios. ¹⁴ Dá chì ná'á yó ñà nì kii nà kúú sato'o yò tein nà ve'e Judá, ta ni iin tó'on nà ve'e Judá kò ní chíkani Moisés ñà kakuu na dutì.

¹⁵ Ta kándaà iniò ñà dión kíán, dá chì nì ndakoo iin dutì saá, ta kúú ná táto'on nì sà kuu Melquisedec. ¹⁶ Chì kò kúú ná dutì sa'a ley, chì kaá ley ñà sava'a nà ve'e Leví kuu kakuu dutì. Di'a kúú ná dutì sa'á ñà ió choon noo ndá'a ná ñà kataki kuií nà. ¹⁷ Dá chì di'a kaá tuti iì Ndios sa'a ná:

Daá kuití kakuu yo'ó dutì,

táto'on nì sà kuu Melquisedec.

¹⁸ Sà'á ñoó nì chítuu Ndios ley yatá, chì kò ní kándeéán dákinkooan choon nì sà ne'an, chì kò ndakí ta'an vaan, ¹⁹ chì kò ní kándeé ta'on ley ñà dánkoo viián ni iin tó'on ñayuu noo Ndios. Tído viti nì ni'ì yò iin tãndeé iní va'a cháá kà, dá kuu kuyati cháá kà yò noo Ndios.

²⁰ Ta dión nì kuu, dá chì nì china'á Ndios mií ná ñà dión koo. ²¹ Tído kò ní kée ta'on Ndios dión tá nì chikata na ta dutì, ta kúú kuendá Leví. Tído miían ndaà nì china'á ná mií ná tá nì chikani na iin dutì saá, dá chì di'a kaá tuti iì ná:

Nì china'á Ndios mií ná, ta o nándikó ta'on iní nà noó to'on nì ka'an nà:

“Daá kuití kakuu yo'ó dutì,

táto'on kì'o nì sà kuu Melquisedec.”

²² Ta Jesús kúú nà nì kandoo sa'a yò noo Ndios, sà'á ñoó nì kandoo Ndios kee na ñà va'a cháá kà xí'in yó o duú ley nì xi'o na noo Moisés.

²³ Ta kuá'á nda'o nì sà kuu dao kà dutì ñoó, dá chì tá nì xi'ì iin ra, dá nì nakuiin iin kà ra. ²⁴ Tído Jesús kúú nà nì kandoo kakuu kuií dutì, sà'á ñoó kò xínño'ó kà nakuiin iin kà dutì noo ná. ²⁵ Sà'á ñoó ndá hora kúú mií vá kuu dákaki na ñayuu, nà nóno natuu yati noo Ndios sà'á ñà kándeé iní ñáá ná, dá chì daá takí kuií nà ió nà seí nda'í nà sa'a yò noo Ndios.

²⁶ Ta iin dutì kúú noó kée dión kúú nà xínño'ó yó, chì kúú ná iin nà vii, iin nà koó kuachi, iin nà koó yáko, iin nà kò xionoo íchì nà kée kuachi, iin nà nì chikoo dikó cháá kà Ndios nda induú. ²⁷ Ta kò xínño'ó ta'on na kee na táto'on kì'o kée ta dutì kúú noó, chì iin rá iin kuu kuu dóko rá kítì noo Ndios sà'á kuachi mií rá, ndi'i, dá dóko rá kítì sà'á kuachi nà ñoo ra. Tído Jesús, iin tó'on vá ta'ándá nì doko ná mií ná nì xi'ì nà sa'a yó, ta daá kuití vá ndáya'i ña. ²⁸ Ta ley Moisés chíkataan ta, tá'an ra vitá ini noó kuachi, kakuu ra dutì kúú noó. Tído tá nì ndi'i nì xi'ì Ndios ley yó'o, dá nì nachina'á ná mií ná ñà chikani na de'e mií ná

ñā daá kuití vá kakuu na duti kúú noó, chí nī daxínkoo ndi'i na choon Ndios.

Sa'a Jesús nī kandoo Ndios kee na iin ñā saá xí'ín yó

8 ¹ Ta viti, to'on ndáyā'i cháá ka kóni yu'u ka'in xí'ín ndó kían kana'á ndó ñā kī'o dión kée duti kúú noó íin noo yo, ta nī nakoo na xoo kuá'a Ndios, na kúú rey ió dándáki ndā induú. ² Ta kéchóon na noó iī cháá ka ini ve'e ño'o ndisa íin induú, ñā kían nī kavā'a mií sato'o yo Ndios, ta ko kían ñā nī kavā'a ndá'a taa. ³ Chí ndidaá tá'an ta duti kúú noó ní'i choon ñā doko rá ñā'a noo Ndios, ta chíñó'o ra kítī noo ná. Ta sa'á ñā kúú Jesús duti íin noo yo, sa'á ñoó kánian doko ta'ani na ñā'a noo Ndios. ⁴ Tá nī kandoo na ñayuú yó'o, dá kían o kákuu ta'on na duti, dá chí sa ndéi va duti dóko rá ñā'a noo Ndios táto'on kī'o sa'ándá ley Moisés choon. ⁵ Chí choon kée duti yó'o kúú táto'on konda'i óon va ñā kúu induú. Dá chí tá kua'an Moisés kavā'a na ve'e ño'o, dá nī kaa Ndios xí'ín ná: “Mífan koo inon kavá'on ve'e ño'o yu'u táto'on kī'o káa rá ió ve'e ño'o, ñā kían nī daná'i nooon dini yúku ñoó.” ⁶ Tído choon va'a cháá ka kée Jesús viti o duú dao ka duti ñoó, dá chí sa'á ñā nī ka'an na sa'a yó noo Ndios, sa'á ñoó nī kandoo Ndios ñā kee na iin ñā'a va'a cháá ka xí'ín yó, chí nī xī'o na to'on na ñā kī'o na ñā va'a cháá ka noo yo. ⁷ Dá chí tá ní kándeé ley Moisés ñā koo vii yo noo Ndios, dá kían ko xínñó'ó ka Ndios kandoo na kee na iin ñā'a saá xí'ín yó. ⁸ Ta sa'á ñā ko náta'an ini Ndios ñā kée ley ñoó, sa'á ñoó di'a nī kaa na xí'ín na ñoo yo: Vei iin kuū, kaá sato'o yo Ndios, ñā kían kandooi kee ñā saá xí'ín na ñoo Israel, xí'ín na kúú kuendá Judá.

⁹ Ta o kándoo kaj xí'ín ná táto'on nī kandooi xí'ín na yatá ve'e na tá nī taóí na xí'ín ndá'í ñoo Egipto.

Chí ko ní sá ndita ndaa na xí'ín ñā nī kandooi xí'ín ná, sa'á ñoó nī dayáa ndá'í na, kaá sato'o yo Ndios.

¹⁰ Ta viti kían di'a ko'in kandooi xí'ín na ñoo Israel

ñā kee iin ñā saá xí'ín ná tá ná kasandaá kuū nī chikaa ini, kaá sato'o yo Ndios:

Ta ndā maá ini ñaxintóni ná ko'in chikaa leyi,

ta ndā maá ini níō ná ko'in taai ñā,

Ta yu'u kakuu Ndios noo ná, ta mií ná kakuu na ñooi.

¹¹ Ta ni iin tó'on ta'on na o kánian dána'a noó na ndéi yati xí'ín ná, ni noo ñani mií ná, ta kaa na:

“Nandukú ndó sato'o yo Ndios”,

dá chí ndidaá tá'an va na kana'á ñā yu'u kúú Ndios,

ndā na kuálí cháá ka xí'ín ndā na sá'ano cháá ka.

¹² Ta ko'in kī'o ká'ano ini sa'á kuachi na, ta ni iin kuū ta'ón o ndíko'on ini sa'an,

xí'ín sa'a iin rá iin ña kini ni sa kee na.
 Dión kaá tuti iñ Ndios. ¹³ Sa'á ñoó tá kaá Ndios ña kandoo na kee na iin ña saá xí'ín na ñoo yo, dá kían ña ni kandoo na kee na mií noó ni kuyatá váán, ta ndidaá ña'a kuyatá, ndátian naá váán.

9 ¹ Ta viti, ña ni kandoo Ndios kee na xí'ín na sá'ano ve'e yó tá sata sa'ándaan choon táto'on k'i'o kánian kandaño'o yó na, ta sa'ándaan choon táto'on k'i'o kánian koo ve'e ño'o na noño'o yó'o. ² Ta di'a káa ve'e ño'o na: ini ve'e mií noó kúú noo iñ cháá, ta ñoó íin iin candilero, ta íin iin mesa noo kándodó pan dóko rá noo Ndios. ³ Ta sata dá'on kúú uu tákaa ñoó kúú míí noo iñ cháá ka. ⁴ Ta ñoó íin iin ña'a ni kava'a xí'ín oro noo chíño'o na dusa támi sá'an, ta ñoó ta'ani íin iin sato ni nakuchi ndino'o oro, ta yiróon dándáki ña ni kandoo Ndios kee na ña va'a xí'ín na ñoo yo. Ta ñoó nákaa iin kidi oro noo ñó'o maná, ña ni x'i'o Ndios ni seí na ñoo yo, ta ñoó ta'ani nákaa vara Aarón, kirá ni nana nóma kuíi, ta ñó'o ta'ani yuu dá'ándá noo tándaa choon ni sa'anda Ndios. ⁵ Ta satá sato ñoó ndíta uu querubín oro ió ndixi, ta ñoó dándáki ña nákaa Ndios ñoó, ta xí'ín ndixián dáda'i ña satá sato ñoó, noo só'ono ndaa ra ni kítí noo Ndios, dá ku'u ká'ano ini na sa'á kuachi na ñoo yo. Tído ko nónói ka'in cháá ka sa'á ña yó'o xí'ín ndó.

⁶ Dá tá ni xino ndidaá ña yó'o táto'on kánian kooan, dá ni kasá'á tóo tóo koku'u ta duti ve'e mií noó ñoó, dá kechóon ra inian táto'on k'i'o sa'ándá ley choon. ⁷ Tído ve'e kúú uu, noo kúú noo iñ cháá ka ñoó, sava'a iin tó'on diní míí vá ta duti kúú noo kuu ku'u ini ve'e ñoó iin tó'on kuu noo kuía. Ta o kúu ta'on ku'u ra tá ko né'e ra ni kua'an ra, dá chi ni ñoó dóko rá noo Ndios sa'á kuachi míí rá xí'ín sa'á kuachi ni kenaá na ñoo ra. ⁸ Ta ña yó'o x'i'o Espiritu iñ Ndios ña kánda inio ña o kúu ta'on ku'u yó nda noó iñ cháá ka xian nani íin iñ vá ve'e mií noó ñoó. ⁹ Ta ndidaá ña yó'o x'i'o ña kánda ini yo ndi ndó'o ñayuu tiempo viti, dá chi va'ará dóko ta duti ña'a noo Ndios, ta va'ará chíño'o ra kítí noo ná, tído ko kandoo vii ta'on ñaxintóni ñayuu x'i'o ña'a ñoó, chi kútúú iñ vá ini na. ¹⁰ Dá chi sava'a ña'a ká'an ley yó'o sa'a kían ndi ndaa ña'a kuu keí ñayuu, xí'ín ña ko'o na, xí'ín sa'a ndi kee na nduvii ná ñi ná noo Ndios, ta dión ni sa kían nda ni kasandaá kuu ni ndesaá Ndios ndidaá ña'a.

¹¹ Chi sa ni kixi Cristo, ta mií ná kúú duti kúú noó, ta noo ndá'a míí ná ió ndidaá tá'an ña va'a ni kandoo Ndios k'i'o na noo yo. Ta mií ná nákaa xínkuáchí ini ve'e ño'o ndáya'i cháá ka, iin ve'e ño'o va'a cháá ka, tá'an ña ko ní kava'a xí'ín ndá'a taa, dá chi o duú ña'a ió ñayuú yó'o kían.

¹² Ta ko ní ku'u Cristo doko ná ni kítí, ni ko ní ku'u na doko ná ni chikerró noo Ndios ini ve'e ño'o na. Di'a ni míí vá ná né'e na ni ku'u na ni doko ná noo Ndios noo kúú noo iñ cháá ka, ta iin tó'on dáá vá ta'ándá ni kee na dión, ta daá kuití vá ndáya'i ña. Ta k'i'o dión ni kee na, ta kúú iin íchi ni kandoo vii yo noo Ndios. ¹³ Chi ni toro, xí'ín ni chivato, xí'ín

yaa chikerró, kirí nì chiñó'ò ta dutì noo Ndios, kúú ña nì so'ono ni'ini ra ñí ñayuu nì ya'a nì kee kuachi, dá nduvii ñí ná noo Ndios. ¹⁴ Tído kándoo vii cháá ka yo nì kee nií Cristo, chí xí'ín ndée Espíritu, na ió kuií, nì doko ná mií ná noo Ndios, ta ni iin kuachi ko ní sá komí ná. Sa'á ñoo nií míí ná kándée nduvii ñaxintóni yo noo Ndios, dá ná o kée ka yo ña kini kua'an dánaá ñaá, dá koni yo kee yó ña kóni Ndios takí.

¹⁵ Sa'á ñoo nì kandeé ná nì ka'an na sa'a yo noo Ndios, ta kúú nì kándoo Ndios kee na iin ña saá xí'ín yó. Dá chí sa'á ña nì xi'i Jesús sa'a yo, sa'á ñoo nì chiya'i na sa'á kuachi nì kee yó kaá ley nì xi'o Ndios. Díon, dá koni ndidaá na nì kana Ndios natiin na ña va'a nì kaa Ndios k'i'o na, ta ña va'a yó'o kúú ña kataki chíchí ná. ¹⁶ Dá chí tá nì kándoo iin ta k'i'o ra ña'a kómí rá noo dao ka ñayuu tá nì xi'i ra, dá kían tá nì xi'i ra, dá kuu natiin na ña'a kómí rá. ¹⁷ Dá chí kuu natiin na ña nì kándoo ra k'i'o ra noo ná sa'á ña nì xi'i ra. Tído xían nani takí ra, o kúu ta'on natiin na ña. ¹⁸ Tá kua'an Ndios kándoo na kee na ña va'a xí'ín na ñoo yo tá sata, dá nì kee ií náan xí'ín nií. ¹⁹ Sa'á ñoo tá nì ndi'i nì ka'i Moisés ndidaá choon sa'ándá ley noo na sá'ano ñoo yo, dá nì ki'in na nií chikerró, xí'ín nií kítí, xí'ín takuí, xí'ín kachi kua'a nií, xí'ín ndá'a yuku hisopo, dá nì so'ono ndaa na nií ñoo xí'ín yuku yó'o satá yuu noo kaa ley, xí'ín satá ndidaá ñayuu ñoo. ²⁰ Dá kaá Moisés xí'ín ná: “Nií yó'o dáxinkoo ña nì kándoo Ndios kee na xí'ín ndo'ó, ña ká'an sa'a choon nì sa'anda na noo yo.” ²¹ Ta nì so'ono ndaa ta'ani na nií yó'o ve'e ño'ó ñoo, xí'ín satá ndidaá nda'a choon kúchóon na inian. ²² Ta kaá ley ña xí'ín nií kua'a nda'o ña'a kándoo vii noo Ndios. Chí tá ná o kuíta nií, dá kían o kúu ta'on ku'u ká'ano ini Ndios sa'á kuachi kée ñayuu.

Nì ndoo kuachi yó noo Ndios sa'á ña nì xi'o Jesús mií ná nì xi'i na sa'a yo

²³ Dá chí miían ndúsa díon nì kee na tá sata, dá nì kándoo vii ndidaá ña'a ñoo. Ta ña nì kee na tá sata ñoo kúú konda'i ña ndaa ió induú. Ta ña ndaa ió induú kían xínñó'ó nií ndáya'i cháá ka o duú nií kítí. ²⁴ Dá chí ko ní ku'u ta'on Cristo ini ve'e ño'ó nì kava'a ndá'a ta ñayuu yó'o, dá chí sava'a konda'i óon va ve'e ño'ó iin induú kúú ve'e ño'ó nì kava'a ndá'a ta ño'ó yó'o. Di'a nì ku'u na mií mií noo ió Ndios induú nì doko ná nií míí ná sa'a iin rá iin yó. ²⁵ Ta ko ní nándió ko tóo tóo ta'on na doko ná nií ná sa'a yo táto'on k'i'o kée ta dutì kúú noo ño'ó yó'o, chí roón kúú ra kú'u tá noo kuía noo ií cháá ka doko rá nií kítí. ²⁶ Dá chí tá díon kánian kee Jesús, dá kían nda mií sa'a ñayuu kánian ndo'ó tóo tóo níó ná sa'a yo. Tído ko ta'ón díon kían, dá chí tein kuu noo ndi'i yó'o iin tó'ón diní vá ta'ándá nì kii na nì doko ná mií ná nì xi'i na sa'a iin rá iin yó, dá ndoo kuachi yó noo Ndios, ta daá kuití vá ndáya'i ña nì kee na. ²⁷ Nì chikaa ini Ndios ña kían kuu ndidaá ñayuu iin tó'ón ta'ándá, dá keyíko sa'a ná. ²⁸ Díon ta'ani nì ndo'ó Cristo. Iin tó'ón dáá vá

ta'ándá nī doko ná mií ná nī xi'i na sa'a iin rá iin yó, dá nī dandóo na kuachi kuá'á nda'o ñayuu noo Ndios. Ndi'i daá, na'a noo ná ta'ándá kúu uu ñayuú yó'o. Ta o kii ka na ditá ná kuachi yó, ndaá kasaa na dákaki na na ndáti ñaá.

10 ¹ Dá chi ley nī taa Moisés kían sava'a konda'i óon ña va'a ki'o Ndios noo yo, chi ko kúu ta'an vaan mií mií ña va'a ko'on na ki'o na noo yo. Sa'á ñoó va'ará tá noo kuía tá noo kuía dóko ta duti ña'a xí'ín kítī noo Ndios sa'á kuachi ñayuu vei ñoó, o kúu ta'on kandoo vii ná noo Ndios. ² Dá chi tá ná kandeé ña nī doko ná ñoó dánkoo viián na iin íchi noo Ndios, dá kían ko xín'ó'o ka na ko'on na doko ná ña'a noo Ndios, dá chi o kútúu ka ini na sa'á kuachi na. ³ Tído ko ta'ón dión kían, dá chi sa'á ña chí'no'o na kítī noo Ndios tá noo kuía tá noo kuía, ñoó kían kedaá xí'ín ná, dá ño'o ini na ña kómí ná kuachi noo Ndios. ⁴ Chi ko kandeé ta'on nī chikerró xí'ín nī chivato dándóo rá kuachi ñayuu noo Ndios. ⁵ Sa'á ñoó, tá nī ku'u Jesús ñayuú yó'o, dá nī kaa na xí'ín Ndios:

Ko kóni ní ña chí'no'o na kítī noo ní, ta ko kóni ní ña doko ná ña'a noo ní.

Sa'á ñoó nī sa'an ní nī kava'a ní yikí koñoi.

⁶ Chí'no'o na kítī noo ní, ta satá na nī noo ní sa'á kuachi na, tído ko náta'an ini ní xiní ní ña kée na.

⁷ Dá nī kaaí xí'ín ní: “Viti kían veii keei ña kóni mií ní, tatá Ndios, táto'on ki'o ká'an tuti iī mií ní sa'a yú'u.”

⁸ ¿Á nī xini ndo'ó? Ña mií noo nī kaa na ká'an di'a: “Ko kóni ní ña chí'no'o ná kítī noo ní, ta ko kóni ní ña doko ná ña'a noo ní, ta ni ko kóni ní ña kata na nī noo ní sa'á kuachi na, ta ko náta'an ini ní xiní ní ña yó'o.” Dión kaá na, va'ará ki'o dión sa'ándá ley choon. ⁹ Dá nī kaa ta'ani na: “Viti kían veii keei ña kóni mií ní, tatá Ndios.” Sa'á ñoó kándaá inio ña nī sadi Ndios íchi yatá, ta nī chiná'a saá na iin ka íchi noo yo. ¹⁰ Ta sa'á ña nī kee Jesús ña kóni Ndios, dá nī kuu nī nduvii yo noo Ndios, chi nī doko ná yikí koño na sa'a iin rá iin yó, ta iin tó'ón dáá vá ta'ándá nī kee na dión, ta daá kuití vá ndáya'i ña nī kee na.

¹¹ Ta miían ndaa kían ña iin rá iin kuu kuu ndíta ta duti xínkuáchí rá ini ve'e ño'o, ta too too chí'no'o ra kítī, ta too too dóko rá ña'a noo Ndios sa'á kuachi na ñoo ra. Tído ko kandeé ta'on ña'a ñoó dándóoan kuachi ñayuu noo Ndios. ¹² Tído Cristo, iin tó'ón diní vá ta'ándá nī doko ná mií ná nī xi'i na sa'á kuachi ndidaá ñayuu, ta daá kuití vá ndáya'i ña nī kee na. Nī ndi'i, dá nī nakoo na xoo kuá'a Ndios. ¹³ Ta ñoó ió na ndáti na nda ná kasandaá kuu nataán Ndios ta xiní u'u ñaá tixi sa'a ná. ¹⁴ Iin tó'ón dáá vá ta'ándá nī doko Jesús mií ná, ta kúu iin íchi vá nī dánkoo ndaa na ñayuu nī nduvii ná noo Ndios. ¹⁵ Ta ña yó'o ta'ani xí'o Espiritu iī Ndios ña kándaá ini yo, dá chi din'no'o ka kaá na di'a:

¹⁶ Kì'o di'a kandooi keei xí'ín nà ñoo Israel tá ná kasandaá kuu dáá ñóó, kaá sato'o yo Ndios:

Chì ini nío ná ko'in chikaai leyi, ta ini ñaxintóni ná taai ña.

¹⁷ Ta kaá ta'ani na di'a:

Ko'in kì'o ká'ano inii sa'á kuachi na, ta ni iin kuu ta'ón o ndíko'on inii sa'án, xí'ín sa'a iin rá iin ña kini ni kee na.

¹⁸ Ta viti, sa ni xì'o ká'ano ini na sa'á kuachi yo, sa'á ñoo kò xínñó'ó ka yo doko yo ña'a noo ná sa'án.

¹⁹ Kana'á ndó, ñani miíi, ña ió tandeé iní noo yo ku'u yó noo ii cháá ka, noo ió mií Ndios sa'á nií Jesucristo, kirá ni xita sa'a yo. ²⁰ Chì ni nono iin íchì saá noo yo, iin íchì takí, dá chì ni nono vá noo tákaa dá'on sadí noo yo ku'u yó noo ii cháá ka sa'á ña ni doko Jesús yikí koño na sa'a yo. ²¹ Viti kían kómí yó iin duti ndáya'i cháá ka, na ió dándáki na ve'e Ndios, ²² sa'á ñoo ná natuu yati yó noo Ndios xí'ín iin nío ndaa, ta ná kandeé ká'ano ini yo ña natiin va'a na yó, chì sa'á ña ni nduvii nío yo, sa'á ñoo kò kútúu ka ini yo sa'á kuachi ni kee yó, ta sa ni nduvii na ñíi yo xí'ín takují vii. ²³ Sa'á ñoo ná kuíta toon yó xí'ín tandeé iní kómí yó, ta ná dá'a ni nakani kuáchi ini yo, dá chì iin na ndaa nda'o kúu na ni xì'o tandeé iní yó'o noo yo. ²⁴ Ta ná ka'i ini yo ndi keeá ka'an ni'ini yó noo iin rá iin yó, dá ná ku'u sátá'an ini yo sa'a yo, ta ná kee yó ña va'a. ²⁵ Ta ná dá'a ni koo ini yo dánkoo yó ña nditútí yó kandaño'o yó Ndios táto'on kì'o kée dao ka ñayuu. Di'a ná ka'an ni'ini yó noo iin rá iin yó, ví'í ka ví viti, chì kándaá ini yo ña sa kua'an kuyati kuu nandió koo Jesús kasaa na.

Ná dá'a ni kì'o yó mií yó ña kaño'o tuku yó tixi ndá'a kuachi

²⁶ Tído tá ná kì'o yó mií ña kaño'o tuku yó tixi ndá'a kuachi xían nani sa ná'á yó to'on ndaa Ndios, dá kían kò ta'ón iin ka ña'a kuu doko yo noo Ndios, dá kandoo vii yo noo ná. ²⁷ Sava'a ña ndáti yó ni'í yo kúu ña ka'í nda'o ndo'o yó tá ná kuíta yó keyíko sa'a yo noo Ndios. Ñoo, dá kuei yó noo sá'ano ita ñó'o, ña kían dánaá ndidaá na xini xixi Ndios.

²⁸ Ta ndidaá ñayuu kò ní xín kueídó'o ley Moisés, ni lú'u ña maní o kóo sa'a ná xían nani ni sa kuíta uu o oni ñayuu xí'o to'on ña miían ndaa ni ya'a na, dá kían ka'ání ñaá ta né'e choon. ²⁹ ¿Á kò ná'á ta'on ndó ña ka'í ka ví ndo'o na kénóo Jesús, na kúu de'e Ndios? Chì kían táto'on kì'o séin ni'ini ñaá ná, ta kò nákoní na nií Jesús, kirá ni daxínkoo ña ni kandoo Ndios kee na xí'á, kirá ni nduvii ñaá noo ná, ta yá'a na dár'u'u na Espíritu ii, na kée kua'á ña maní xí'á. ³⁰ Dá chì ná'á va'a yó ndá yoo kaá di'a: “Noó yu'u ni ya'a na, ta mií vá yu'u kúu na ndaka kuendá noo ná”, kaá Ndios, na kúu sato'o yo. Ta kaá ta'ani tuti mií ná: “Miían keyíko Ndios, na kúu sato'o yo, sa'á na ñoo na.” ³¹ Nandeé ka vían ka'í ndo'o ñayuu kée dión tá ná kuei na noo ndá'a Ndios takí.

³² Ndiko'on ini ndo táto'on ki'o ni ndo'o ndó nda míi sa'a tá ni datóon Ndios ñaxintóni ndo xí'ín ña ndaa, chi ni sa ndita ndaa ndo tein tandó'ó ná'ano ni sa ndo'o ndó. ³³ Chi ni kenóo kini ñayuu ndo'ó, ta ni kendava'a na xí'ín ndó noo ñayuu kuá'a, ta dao ka ta'ándá ni xi'o ndó míi ndó ña ndo'o dáó níó ndo xí'ín ñani ndo. ³⁴ Ta ni sa'an ta'ani ndó ni ku'u ini ndo sa'a na ñó'o ve'e kaa. Ta ni xi'o ndeé iní ndo tá ni xio ndaa ñayuu ña'a ndó, vati daá ni kadii iní ndo, dá chi ná'á ndó ña va'a cháá ka ña'a natiin ndó chí induú, ta ni iin kuu ta'ón o túúán. ³⁵ Sa'á ñoó o sa dánkoo ndó tandeé iní kómí ndó, dá chi miían ndaa kuiti ká'ano nda'o ña va'a natiin ndó noo Ndios. ³⁶ Ta miían ndúsa kánian ki'o ndeé iní ndo, dión dá kandeé ndó kee ndó ña kóni Ndios, nda daá ví natiin ndó ña ni kaa na ki'o na noo ndo. ³⁷ Dá chi di'a kaá tuti ii Ndios:

Sa yati va kasaa na ni kaai tanda'í saa, ta o kueé ka na.

³⁸ Tído na ni kandoo vii noo Ndios sa'á ña kándéé iní ñaá ná, noón kúu na kataki chíchí.

Tído o náta'an ta'on inii konii ná tá ná dánkoo na ña kándéé iní ná yu'u.

³⁹ Tído yóo, ko kúu ta'on yó na dánkoo ña kándéé iní yo ná, dá ko'on yo naá yó. Di'a kúu yó na kándéé ká'ano iní ñaá, dá koni yo káki níó yo.

Ki'o di'a dándáki ña kándéé iní yo Ndios

11 ¹ Dá chi ña kándéé iní yo Ndios kóni kaa ña kándéé ká'ano ini yo natiin yó ña ndáti yó ni'i yo noo ná. Ta ná'á káxi yó ña natiin yóan, va'ará ko túuan viti. ² Ta sa'á ña ni kandeé iní na sá'ano ñoo yo Ndios, sa'á ñoó ni nata'an ini Ndios ni xini ñaá ná. ³ Ta sa'á ña kándéé iní yo Ndios, sa'á ñoó kándaá ini yo ña xí'ín to'on ni kana yú'u míi ná ni kava'a na ñayuú yó'o, sa'á ñoó kándaá inio ña ni kava'a na ñayuú ndé'é yó viti xí'ín ña'a ko túu.

⁴ Ta sa'á ña ni kandeé iní Abel Ndios, sa'á ñoó ni doko rá ña va'a cháá ka noo ná o duú Caín, sa'á ñoó kaá tuti ii Ndios ña ni sa kuu ra iin ta ndaa, ta kaá ta'anian ña ni nata'an ini Ndios ni xini na ña ni doko rá noo ná. Ta va'ará ni xi'i ra, tído ña'a ni kee ra dána'a ii váán noo yo nda viti.

⁵ Ta sa'á ña ni kandeé iní Enoc Ndios, sa'á ñoó ni ndañó'ó ní'ini ra ñayuú yó'o, chi ko ní xi'i ta'on ra, chi ko íin ta'on ná'á ndeí kua'an ra, dá chi ni naki'in ñaá míi Ndios. Tído tá ko ñá'a naki'in ñaá ná, kaá tuti ii Ndios ña sa nata'an nda'o ini na sa xini ñaá ná. ⁶ Dá chi tá ko kándéé iní yo Ndios, dá kían ni iin kuu ta'ón o náta'an ini na koni na yó. Dá chi tá kóni yo kane'e tá'an va'a yó xí'ín ná, dá kían kánian kandísa ndaa yo ña ió na, ta káni ta'anian kandísa yó ña miían ndaa kuiti kemáni ná na nándukú ñaá. ⁷ Ta sa'á ña ni kandeé iní Noé Ndios, sa'á ñoó ni seídó'o ra ña ni kasto'on Ndios xí'ín rá sa'á iin ña'a ko xiní ra koo, chi ni ndi'i ini ra ni kava'a ra iin barco noo ni káki míi rá xí'ín ndidaá na ve'e ra. Ta

sa'á ña ñi kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó ñi kandoo ndidaá ka ñayuu kúu ná ñayuu kíni, ta ñi xi'i na, ta ñi ni'i Noé ña ñi kandoo va'a ra noo Ndios sa'á ña ñi kandeé iní ñaá rá.

⁸ Ta sa'á ña ñi kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó ñi seídó'o ra noó ñi ka'an Ndios tá ñi kana na ra ña kían ko'on ra natiin ra ñó'o, ña ñi kaa na ki'o na noo rá. Dá ñi kee ra kua'an ra, va'ará ko ná'á rá ndei saa ra.

⁹ Ta sa'á ña ñi kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó ñi sa io ra noñó'o ñi kaa na ki'o na noo rá táto'on ki'o ió iin ta tukú, dá chi ñi sa io ra ve'e ñíi kíti, mií rá xí'in de'e ra Isaac, xí'in de'e ñání ra Jacob, tá'an ra ñi natiin dáó xí'in rá to'on ñi xi'o Ndios noo rá. ¹⁰ Ta ñi xi'o ndeé iní ra, dá chi ñi sa ndati ra ni'i rá iin ka va ñoo noo koo ra, ña kían ñi chiná'a mií Ndios sa'a, ña kían ñi nataó mií ná, ña kían ñi kava'a mií ná.

¹¹ Ta sa'á ña ñi kandeé ta'ani iní Sara Ndios, sa'á ñoó ñi kasandaan ñó'o de'an, va'ará o kúu ta'on kandi de'an. Ta va'ará iin ña s'ano kían, tído ñi kandeé ii váan ñi dakákián xi, dá chi ñi kandísaan ña iin na ndaa nda'o kúu na ñi xi'o to'on nooan ña koo de'an. ¹² Ta dión ta'ani Abraham, va'ará sa yati kuu ra, tído ñi kasandaá ra kúu rá tatá noo kua'á nda'o ñayuu táto'on ki'o kua'a kúu tiño, táto'on ki'o kua'a kúu ñotí ndei yú'u taño'o.

¹³ Ta ndidaá vá ñayuu yó'o ñi kandeé iní na Ndios nda noo ñi xi'i na. Ta ko ní nátiin na ña ñi kaa Ndios ki'o na, tído ñi xini na ña kee na chí noo xí'in ñaxintóni ná. Ta ñi kandísa ndaa na ña dión koo, ta ñi kadii ini na. Ta ñi nakoni na ña na tukú vá kúu ná, na xionoo ndava'a ñayuú yó'o kúu ná. ¹⁴ Ta sa'á ña ñi nakoni na ña kúu ná na tukú ñayuú yó'o, sa'á ñoó kánda inio ña iin ka va ñoo ndáti na kakuu ñoo na. ¹⁵ Dá chi tá ní nákanini ini na sa'a ñoo na, ña ñi dankoo na tá ñi kankuei na xionoo na, dá kían vatí ii vá nandió kuéi na no'o na, ní kúu. ¹⁶ Tído iin ka ñoo ndato cháá ka va ñi ndi'i ini na kandi na, ta ñoo ñoó kúu ñoo nákaa induú. Sa'á ñoó ko xíka'an ta'on noo Ndios chinaní ná mií ná ña kúu ná Ndios noo ñayuu yó'o, dá chi ñi kenduu na iin ñoo chí induú noo kandi na.

¹⁷ Ta sa'á ña ñi kandeé iní Abraham Ndios, sa'á ñoó kua'an ra doko rá de'e ra Isaac táto'on ñi kaa Ndios xí'in rá, nde'á á kándéé ká'ano iní ñaá rá. Ta va'ará ndáti ra natiin ra ña ñi kaa Ndios ki'o na noo rá, tído ñi sa io nduu ra chiñó'o ra iin tó'on diní de'e ra, ¹⁸ chi di'a ñi kaa Ndios xí'in rá: “Xí'in sava'a de'on Isaac kakuu na ve'on.” ¹⁹ Tído ñi kanda ini Abraham ña ió choon noo ndá'a Ndios ña dánátaki na na ñi xi'i. Ta viti ná keeá kuendá ña ñi xi'i va Isaac, ta ñi natáki va xi ñi kee Ndios, chi ko ní sóno ta'on na kuu xi.

²⁰ Ta sa'á ña ñi kandeé iní Isaac Ndios, sa'á ñoó ñi kemáni rá de'e ra Jacob xí'in Esaú xí'in to'on va'a, ña ñi kaa Ndios kee na xí'in rá cháá ka chí noo. ²¹ Ta sa'á ña ñi kandeé iní Jacob Ndios, sa'á ñoó tá sa yati kuu ra ñi kemáni rá ndin nduú de'e José xí'in to'on va'a. Ñi ndi'i, dá xí'in

ndée karrotí ra nì sa tuu ra nì sa ìin ra, dá nì keká'ano ra Ndios. ²² Ta sa'á ña nì kandeé iní José Ndios, sa'á ñoó tá sa yati kuu ra nì kast'o'on ra ndi koo kankuei na ñoo Israel Egipto ko'on na, ta nì sa'anda ra choon ndi kee na xí'ín lásá ra.

²³ Ta sa'á ña nì kandeé iní na ve'e Moisés Ndios, sa'á ñoó tá nì kaki ra, dá nì chikáa de'é ñaá ná onì toon yoo, dá chi luu nda'o nì sa kaa ra tá nì sa io leé ra. Sa'á ñoó kò ní yu'ú ta'on na kujo kao na choon nì sa'anda rey Faraón ña kánian kuu ndidaá takuálí yí. ²⁴ Ta sa'á ña nì kandeé iní Moisés Ndios, sa'á ñoó kò ní xíin ra kananí rá kakuu ra de'e noó de'e di'í rey Faraón tá nì kuyatá rá. ²⁵ Di'a nì ndukú rá ndo'o níó rá xí'ín na ñoo ra, na kúú ñoo Ndios, ta kò ní xì'o ra mií rá koo dij tóo ra tein kuachi. ²⁶ Dá chi nì nakani ini ra ña va'a cháa ka kee ra tá ná naki'o ra mií rá ndo'o naní níó rá sa'a Cristo, na tanda'á Ndios kii dáka'ki ñaá, o duú kaan kakomí rá ña kuiká ió noó na ñoo Egipto, dá chi ndáti ra natiin ra ña nì kaa Ndios ki'o na noo rá. ²⁷ Ta sa'á ña nì kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó nì kana ra ñoo Egipto, ta kò ní yu'ú ta'on ra, va'ará xido nda'o ini rey Faraón xiní ñaá rá. Ta nì xì'o ndeé iní ra, dá chi kée ra tát'o'on xiní ra Ndios, va'ará kò kandeé yó koni xí'ín noo yo ná. ²⁸ Ta sa'á ña nì kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó nì chindú'u rá ña kían keká'ano na Israel víko pascua. Ta tein víko pascua yó'o nì sa'anda ra choon ña ná ke'i na yú'u yé'é ná xí'ín ni borrego, dá ná dá'a ni kuu de'e noó na kee ángel né'e choon ña ka'ání de'e noó na ñoo Egipto.

²⁹ Ta sa'á ña nì kandeé iní na Israel Ndios, sa'á ñoó nì ya'a na noó Taño'o Kuá'á tát'o'on yá'a na noño'o ichí. Ta dión ta'ani nì ka'án ta Egipto chika'anda ra tát'o'on nì kee mií ná, tído nì kanda' ra, dá nì xi'i ra. ³⁰ Ta sa'á ña nì kandeé iní na ñoo Israel Ndios, sa'á ñoó tein usa kuu nì ka' noo na sata náó ñoo Jericó, ta kúú nì koon vaan. ³¹ Ta sa'á ña nì kandeé iní iin ñá'a díkó míí naní Rahab Ndios, sa'á ñoó kò ní xi'an xí'ín dao ka na ñooan, na kò ní xíin kueídó'o Ndios, chi nì natiin va'án ve'án ta Israel, tá'an ra nì sa'an nì naní ñoo Jericó ñoo.

³² ¿Ndí kían ka'an cháa kai xí'ín ndó sa'á ña yó'o? Chi kò nónói nakani ndi'ii sa'á ña nì kee Gedeón, xí'ín sa'á ña nì kee Barac, xí'ín sa'á ña nì kee Sansón, xí'ín sa'á ña nì kee Jefté, xí'ín sa'á ña nì kee David, xí'ín sa'á ña nì kee Samuel xí'ín sa'á ña nì kee dao ka profeta, ³³ chi sa'á ña sa kandeé iní ra Ndios, sa'á ñoó sa kandeé rá sa dandáki ra dao ka ñoo, ta sa kee ra ña ndaa, ta sa natiin ra ña nì kaa Ndios ki'o na noo rá, ta sa kandeé rá sa sadi ra yú'u ndika'a, ³⁴ ta sa kandeé rá sa nda'o ra ñó'o deen kéi ita, ta sa kandeé rá sa káki ra noo espada. Ta va'ará kò kuí ka ndée rá, tído míí Ndios nì xì'o ndée rá, sa'á ñoó sa ní'i rá ndée sa naá ra xí'ín dao ka ñoo, ta sa kandeé rá sa taxí rá ta xiní u'u tá'an xí'ín rá. ³⁵ Ta sa'á ña nì kandeé iní dao na ñá'a nì sa ndei sa na'á Ndios, sa'á ñoó nì natakí tá'an na, na nì xi'i.

Tído dao ka ñayuu Ndios ni ndo'o naní nío ná, ta ni xi'i na sa'a Ndios, tído ko ní sa'an na dánkoo na ña kándéé iní na Ndios, dá chi ná'á ná ña nataki na kandeí va'a cháá ka na kee Ndios. ³⁶ Ta dao ka na ni kediki ndaa ñaá ta kini, ta ni kani ñaá rá xí'in chirrión, ta dao ka na ni kató rá xí'in cadena, ta ni sadi ñaá rá ve'e ka. ³⁷ Ta dao ka na ni sa'ání rá xí'in yuu, ta dao ka na ni sa'anda dao ra xí'in espada, ta dao ka na ni xirndodó rá, dá ná ya'a na kee na kuachi, ta dao ka na ni sa'ání rá xí'in espada. Ta yó'o yó'o ni xionoo na, ta nda ñi borrego xí'in ñi kiti ni sa ndixi na. Ta ñayuu kúnda'í nda'o ni sa kuu na, ta sa ndo'o nda'o nío ná, ta sa kendava'a nda'o ñayuu xí'in ná. ³⁸ Ta ñayuu ndaya'i nda'o noo Ndios ni sa kuu na yó'o, ta ko kánian ni'í ñayuu ñayuú yó'o ña kandeí na xí'in ná, ta vatí xian daá sa xionoo ndava'a na noo kúú ño'ó ichí, xí'in noo kúú yuku, xí'in noo kúú káo, xí'in noo kúú da'o.

³⁹ Ta ni nakoní Ndios ndidaá na yó'o sa'á ña sa kandeé iní ñaá ná, tído ko ní nátiin na ña ni kaa Ndios ki'o na noo ná, ⁴⁰ dá chi ña va'a cháá ka ko'on Ndios ki'o na noo ná, ta ni chituu too ña Ndios, chi kóni na ña natiin nduú yo ña dánkoo vii ná yó xí'in ñayuu ñoó.

Ná kande'é yó iin tó'on Jesús, ta kee yó táto'on ki'o kée mií ná

12 ¹ Díon ví kua'a ni sa kuu ñayuu ni sa kandeé iní Ndios, ta xío na kuendá noo yo, ta káo noo na yó táto'on ki'o káo noo ñaá viko. Sa'á ñoó ná taó xóo yó ndidaá tá'an ña'a kétéin noo yo xí'in ndidaá kuachi ña sadi noo yo, ta ná koo ini yo taxí tá'an yó xí'in tandeé iní ko'on yo chí noo. Ná dá'a ni katuu yó. ² Ná kande'é yó iin tó'on dini Jesús, dá chi mií ná kúú na ni xi'o ña kandeé iní yo ná, ta mií ná dáxinkuei yó nda noo kánian kasandaá yo ña kandeé iní yo ná. Chi sa'á ña ná'á ná ña ni'í ná ña kadii iní na tá ná ndi'i, sa'á ñoó ni xi'o na mií ná ni ndo'o nío ná ndika cruz, ta ko ní sá ne'e na tandíni ña kíán iin ña ka'an noo kuu na ndika cruz. Ndi'i daá, dá ni nakoo na xoo kuá'a Ndios, noo ió na dándáki na.

³ Kande'é ndó ña ki'o dión ni ndo'o Jesús ni kee ñayuu káni xiní u'u ñaá, dá kían ná dá'a ni kuitá ndo, ta ná dá'a ni ndiko ndó tá ndo'o nío ndo. ⁴ Dá chi va'ará ndó'o nío ndo sa'á ña ko xí'in ndo kee ndó kuachi, tído ko ña'a ta'on ka'ání ná ndo'ó táto'on ni kee na xí'in Jesús. ⁵ ¿Á sa ni nandodó va ndó ña ká'an ni'ini tuti ií Ndios noo yo? Ta táto'on ká'an ni'ini iin tatá noó de'e ra, ki'o dión ká'an ni'inian noo yo, dá chi kaáan:

De'e ló'o mií, o sa kú'ichi inon tá ndéndaá ñaá sato'o yo Ndios,
ta ná dá'a ni kutúú inon tá dánani na yo'ó,

⁶ dá chi ndidaá na kú'u ini sato'o yo Ndios sa'a, ndéndaá ñaá ná,
ta dándó'o na nío ndidaá na ni natiin ña kakuu na de'e na.

⁷ Sa'á ñoó ki'o ndeé iní ndo tá ndéndaá ñaá Ndios, dá chi ki'o dión kée na xí'in ndó sa'á ña kúú ndó de'e mií ná. Dá chi, ¿ndi káa iin de'e ko ndéndaá ñaá tatá ra? ⁸ Tído tá ko ndéndaá Ndios ndo'ó táto'on ki'o

ndéndaá nā dao ká de'e na, dá kían ko kúú ta'on ndó de'e na, de'e nda'í va kúú ndó. ⁹ Díón nī ndo'o yó xí'ín tatá yō ñayuú yó'o tá nī sá kuu yó takuálí, nī ndendaá nā yó, ta nī sá io ñañó'ó yó noo ná. Sa'á ñoó, íá ko ná'á ta'on ndó ñā kánian ndi'i cháá ká ini yō kueídó'o yó tatá yō Ndios, nā ió induú, dá ná konio kataki chíchí yó? ¹⁰ Tatá yō ñayuú yó'o nī ndendaá rá yó cháá tiempo táto'on kī'o nī ka'án mií rá. Tído tatá yō Ndios kúú nā ndéndaá nā yó, dá keva'a yó noo ná, dá katī'a yó koo vii yō noo ná táto'on vii mií ná. ¹¹ Ta ko íin ta'on náta'an ini tá ndéndaá ñāá tatá xī, di'a tá'u'u ini xī tá ndó'o xī dión. Tído ñā va'a mií vá xí kíán, dá chí cháá ká chí noo kasandaá xī koo va'a ini xī, ta katī'a xī kakuu xī ñayuu kendísá'ano sa'á ñā nī ndo'o níó xí.

Kī'o di'a ndo'o ñayuu ko xí'ín natiin ñā manī xí'o Ndios noo ná

¹² Ta viti ndane'e ndó ndá'a ndo xí'ín ndéé, ta ná chikata ndakí ndo kondō ndo. Ná dá'a ni ndiko ndó. ¹³ Ná konó ndó iin íchī ndaa noo kaka ndó, dá kían ná dá'a ni natani cháá ká sa'a ndo, ñā nī xió kodō, dá kían ná nda'aan.

¹⁴ Ta koo ini ndo kandeí va'a ndó xí'ín ndidaá ñayuu, ta koo ini ndo koo vii ndo noo Ndios, dá chí nā ko kée dión, ni iin kuu ta'ón o koní nā sato'o yō Ndios. ¹⁵ Koo ini ndo kandaa tá'an ndó, dá kían ni iin ndó ná o kána xoo noo ñā manī nī kee Ndios sa'a ndo. Chí oon ni ví kakuu iin káa mií ndó táto'on iin yó'o ova, dá dátuu ndó dao ká ndo, dá kasá'á ndiko dao ká nā kee ndó. ¹⁶ Ta kaon koo ndó, dá ná dá'a ni kee iin káa ndo'ó kuachi xí'ín nā ko kúú ñadi'í ndo o yíi ndo. Ta ná dá'a ni kenóo ndó ñā'a Ndios táto'on kī'o nī kee Esaú, dá chí sa'a iin ko'o ndéi nī daon tá'an ra ñā kánian natiin ra sa'á ñā kúú rá de'e noo. ¹⁷ Ta sá ná'á vá mií ndó ñā tá nī ndi'i daá, dá nī kasá'á nda'í sáki ra xíka rá ta'í rá noo tatá rá, ñā kían vei noo Ndios sa'á ñā kúú rá de'e noo, tído ko ní kándeé ta'on ra natiin ra ñā, ta ko ní kúú ta'on nadaon ra ñā nī kee ra, va'ará nī saki ra xí'ín ndirá noo rá.

¹⁸ Ta ko ní kasandaá ndo noo íin iin yúku, ñā kían kuu dáko'on ndá'a ndo táto'on nī ndo'o nā sá'ano ve'e yó tá sata, chí tá nī saá nā noo íin yúku ñoó, deén nda'o kéi itaan, íin naá nda'o noo íian, ta ño'oma tóon ndúchí nī naka'ani dinián, ta ní'i xído oon kána tachi déen ñoó. ¹⁹ Tá nī seídó'o nā sá'ano ve'e yó ñā nī'i nda'o nī tuu trompeta, ñā nī'i nda'o nī ka'an tachi Ndios, dá nī seí nda'í ñayuu ñoó ñā ná dá'a ká ni ka'an nā, ²⁰ dá chí nī yu'ú nda'o na tá nī seídó'o na choon nī ta'anda noo ná, chí nī ka'an ñā ni mií ná, ta ni iin tó'ón kítí ndáka na o kúú kako'on yúku ñoó, dá chí tá koó, dá kánian kuu nā xí'ín yuu, o xí'ín iin yúchi. ²¹ Ta sa'á ñā xíxi nda'o kúú ñā nī xini nā, sa'á ñoó nī kaa Moisés: “Ndéi nino oon ví yu'u ñā yu'íi”, kaá rá.

²² Tído ndo'ó, sa nī kuyati ndó noo íin yúku Sion noo nákaa ñoo Ndios takí, ñā kúú ñoo Jerusalén nákaa induú, noo ndéi kua'á nda'o mil ángel.

²³ Ta ñoó kúú noo ndítútí ndi'i na mií noó ni kana Ndios, ta kándodó kuu ná induú. Ta ñoó ió mií Ndios, na kényíko ndaa sa'a ndidaá tá'an ñayuu. Ta ñoó ndéi ta'ani níó na ni kandoo vii noo Ndios, chi ni ni'i ná ña kakuu na táto'on ki'o kóni Ndios. ²⁴ Ta sa ni kuyati ta'ani ndó noo Jesús, na ni ka'an sa'a yo noo Ndios, dá ni kandoo na kee na iin ña saá xí'ín yó. Ta ió ta'ani kuendá ndo xí'ín ni ná, kirá ni xita sa'a ndo. Ta ni va'a cháá ka kúú rá o duú ni Abel, chi ko xíka ya'i ra sa'á kuachi táto'on ni kee ni Abel.

²⁵ Ta ná dá'a ni kedó'ó ndó mií ndó noo ká'an Ndios. Dá chi ko ní káki ta'on na sá'ano ñoo yo sa'á ña ni kedó'ó ná mií ná noó ni ka'an Ndios noñó'o yó'o. Ta ví'í ka ví ndo'o yó tá ná kedó'ó yó mií yó noo ká'an Ndios nda induú. ²⁶ Ta xí'ín to'on ni ka'an mií ná ni dakídi ni'ini na sava'a noñó'o yó'o tá sata, tído viti kaá na di'a: "Ko'on tukui keei dión, tído o duú noñó'o yó'o oon ni ko'in dákídi ni'ini, nda induú dákídi ni'ini ta'anii."

²⁷ Ta sa'á ña ni kaa na "ko'on tukui keei dión", sa'á ñoó kándaá inio ña ko'on na dítá ná ndidaá ña kuu kidi ni'ini, ña ni kava'a na ñayuu yó'o, dá kandoo ndidaá ña o kúu kidi ni'ini. ²⁸ Ta viti, sa'á ña ni ni'i yo noo Ndios iin ñayuu saá noo dándáki na, ña kían ni iin kuu o kídi ni'ini, sa'á ñoó daá kuití ná nakí'o yó ndivé'e noo Ndios. Ta ki'o dión ná koni kuáchí yó noo ná, ta ná kayu'ú ni'ini yó na, ta ná koo ñañó'ó yó noo ná, dá ná nata'an ini na koni na yó. ²⁹ Dá chi táto'on ki'o kúú ño'ó ita chíno'o ndidaá ña'a, ki'o dión kúú tatá yo Ndios.

Ki'o di'a kánian kee yo sa'á ña kándéé iní yo Jesús

13 ¹ O sa kóo ini ndo dánkoo ndó ña kú'u sátá'an ini ndo sa'a ndo. ² Ta ná dá'a ni nandodó ndo natiin va'a ndó ndi ndáa mií ñayuu tá ni kasáa na ve'e ndó, dá chi sa'á ña ni natiin va'a ñaá dao ñayuu, sa'á ñoó ni natiin na ángel ni kii noo Ndios ni saa ve'e na, va'ará ko ní kándaá ini na ndá yoo kúú ná.

³ Ta koo ini ndo ndiko'on ini ndo sa'á na ñó'o ve'e kaa, ta kee ndó kuendá ña nákaa nduú ndo xí'ín ná. Ta dión ta'ani kando'o ndó xí'ín na kéndava'a ñayuu xí'ín, ta kee ndó kuendá ña ñíi mií ndó kéndava'a na xí'ín. ⁴ Ta kana'á ndó ña iin ña va'a kían ña tánda'a ñayuu. Ta iin ña vii kían ña kídí taa xí'ín ñadi'í ra. Tído ndidaá ñayuu kídí xí'ín na ko kúú ñadi'í na o yíi ná, xí'ín na kée dao ka kuachi ka'an noo xí'ín ñíi ná, noón kúú na mífan ndaa kuiti ndo'o níó ná kee Ndios. ⁵ Ta o sa kátoó téi ndo ña kuiká, kua'an ndo kadij iní ndo xí'ín ña'a sa ió noo ndo, dá chi di'a ni kaa mií Ndios: "Ni iin kuu ta'ón o dáyaá ndá'í yo'ó, ta ni kuu ta'ón o dánkoo ndava'i yo'ó." ⁶ Sa'á ñoó kuu kaa yo di'a xí'ín tandéé iní:

Mífan ndaa kuiti sato'o yo Ndios kúú na chíndeé ñaá,
sa'á ñoó ni ko yu'íi xiníi ndi ndáa mií vá ña'a ná kee taa ñayuu yó'o
xí'ín.

⁷ Daá kuití ndiko'on ini ndo na ni daná'a noo ndo, chi mií ná ni daná'a to'on Ndios noo ndo. Ta ndiko'on va'a ini ndo ña kuá'á nda'o ña va'a ni kana noó ña sa kee na, ta kandeé iní ndo Ndios táto'on sa kandeé iní ñaá ná. ⁸ Táto'on kī'o kúú Jesucristo koni, kī'o dión kúú ná viti, ta kī'o dión kuií va kakuu na. ⁹ Ná dá'a ni koo ini ndo ndiko ndo ña to'ón dána'a dao ka taa, ta o sa kándia ndó tá diin dána'a ra sa'a Jesús. Va'a cháá ka kían ña koo ndeé ndo xí'ín ña maní ni kee Ndios sa'a ndo, ta o duú sa'á ña seí ndo ña yó'o o ña káa táto'on kī'o dána'a dao ka ra. Dá chi va'ará ndúndéé dao ñayuu kée na ña yó'o, tído ko chindeé ta'on ñaá.

¹⁰ Ní'i yo ña va'a sa'á ña ni doko Jesús mií ná noo Ndios tá ni xi'i na. Ta ko ta'ón íchi ta duti kéchóon ini ve'e ño'o na Israel ni'i rá ña va'a yó'o. ¹¹ Né'e ta duti kúú noó nií kítí kua'an ra ini ve'e ño'o noo kúú noó ii cháá ka, ta dóko ñaá rá noo Ndios sa'á kuachi ñayuu. Ndi'i, dá chí'no'o ra yikí koño ri nda noo kúú yu'ú ñoo. ¹² Dión ta'ani ni ndo'o Jesús, dá chi ni xi'i na nda noo kúú yu'ú ñoo, ta xí'ín nií mií ná ni nduvii ñayuu na. ¹³ Ta viti ná kankuei yó ko'o noó ni ndo'o ní Jesús yu'ú ñoo, dá kían táto'on kī'o ni kediki ñaá ñayuu, kī'o dión ta'ani ná ndo'o miíá. ¹⁴ Dá chi o duú ñayuu yó'o nákaa ñoo noo kandeí chí'í yó. Di'a nandukú yó iin ka ñoo, ña koo chí noo. ¹⁵ Ta sa'a mií Jesús ná doko yo to'on va'a, to'on ñó'ó noo Ndios ndidaá tá'an kuu, dión dá nakoni yo ná xí'ín to'on kankuei yú'u yo. ¹⁶ Ta ná o sa nándodó ndo kee ndó ña va'a, ta koo ini ndo chindeé tá'an ndó xí'ín ña ió noo ndo, chi ña yó'o kían náta'an ini Ndios xiní na, ña dóko yo noo ná.

¹⁷ Ta koo ini ndo kueídó'o ndó na ndíta dána'a noo ndo, ta kee ndó choon sa'ándá na, dá chi nduú ñoo ndaá na ní noo, chi ná'á ná ña mií'an ndaa nakí'o na kuendá sa'a ndo noo Ndios. Tá kée ndó dión, dá kían xí'o ndó ña kádi iní na, ta ná dá'a ni kunda'í ini na, chi ni iin ña va'a o ní'i ndo tá ná dákúnda'í ini ndo ná.

¹⁸ Kaka ndo ña maní noo Ndios sa'á ndu'u, dá chi ná'á va'a ndu ña ió vii ñaxintóni ndú noo Ndios, ta kóni ndu'u kendúsá'ano ndu ndidaá tá'an ña'a. ¹⁹ Ta seí nda'ávii noo ndo ña daá kaka ndo ña maní noo Ndios sa'í, dá ná chindeé ná yu'u nandió koo yachii koto ni'inii ndo'ó noo ndéi ndó xaan.

Ká'an na ndisá'an noo ndí'i

²⁰ Ndios kúú na xí'o ña ió va'a ini yo, ta mií ná kúú na ni daná'taki Jesucristo, na kúú sato'o yo, ta Jesús kúú mií na ndáka léko, ta sa'á ña ni xi'o na nií ná ni xita ra sa'a iin rá iin yó, dión, dá ni xinkoo ña ni kandoo Ndios kee na xí'á, ta daá kuití ndáya'i ña. ²¹ Ta mií Ndios ná kī'o ña katí'a ndó kee ndó ndidaá tá'an ña va'a, dá kandeé ndó kee ndó ña kóni mií ná, ta kee ta'ani na xí'ín ndó ña náta'an ini na kee na sa'á ña ni xi'i Jesucristo sa'a yo. Ta daá kuití ná natiin na ñañó'ó. Dión ná koo.

²² Ta seí nda'ávii noo ndo, ñani, ña ki'o ndeé iní ndo kueídó'o ndó tɔ'on ká'an ni'inii noo ndo, chi cháá nda'o kúú tɔ'on ni taai kosaa noo ndo. ²³ Ta kana'á ndó ña sa ni yaa va ñani yo Timoteo ve'e kaa. Tá ná kasaa yachi xi yó'o, dá kandakai xi saai kande'í ndo.

²⁴ Ka'an ndo ndisá'án xí'ín ndidaá na ndíta dána'a noo ndo xaan kuendá ndu'u, xí'ín ndidaá ka na kúú ñayuu Ndios. Ta natiin ndó ndisá'án tánda'á ndidaá ñani yo ndéi Italia yó'o kosaaan noo ndo.

²⁵ Ta ná koo ña maní xí'o Ndios xí'ín iin rá iin ndó. Dión ná koo.